Otto Schneid
Papers

Art

Maas, Hermann

7 ALS

76;2

2

An die geliebten Brüder und Schwestern
in Israel,

Freunde hab ich in der Heimat,
die wie Frühtau das Herz mir erquicken,
die mit zärtlich jüdischer Seele
alle Bitternis mir tröstend entrücken.

Liebste Brüder und Schwestern dort sind mir,
Ach so lang schon und nie vergessen
blühn sie wie Blumen mir auf schmerzlichem
Grunde.
Wer kann so heisse Liebe ermessen!

Kinder dort springen, süss mir wie eigen,
jüdische Kinder, dem Tode entrissen.

Mögen Euch goldene Lichter scheinen
Mögt ihr vom Spiel ausruhn auf weichen Kissen.

O Geliebte, wie seid ihr so fern mir!
Kalt weht der Wind rings, und verlassen
reckt sich auf meiner Seele Geäste,
irgendwie euren Hauch zu erfassen

Geliebte, wo seid ihr, ich muss euch umarmen?
Aller Sehnsucht erschimmernde Kerzen
brennen wie vor der heiligen Lade
mir auf ewig beschlossen im Herzen.

הײדלברג מה׳ בעמר תשי״ט
רח׳ באטהופן 64

שלום רב וחג שמח לכם, ידידי
היקרים והאהובים, נפתלי
ומירים!

הנני מודה לכם בעד מכתבכם ובעד השיר
ובעד התצלום. כמה קרובים אתם לי.
כל שיר מזכיר אותי למולדת שלי, לארצי,
לביתכם, אל לבבכם. זה זמן שספרת לי
ידידתי מירים, מן החיים שלך, מן המולדת
במזרח ובחברון, מן המות של אביך שלך
ז״ל, ועוד ועוד, אני רואה את תוך הסוד
העמוק שלך, ואם אני לוקח את תמונתך
אל ידי, — וכמה אני עושה כזאת, —

לבבי מלא געגועים עליכם.
גם אלי באו הריחות, אל חדרי שבו הייתי
אני לבד. השיר שלך יותר קל היה לי, קראתי
אותו כמו שאני קורא שיר גרמני:
ואף על פי כן הוא השיר, שיר יהודי
ישראלי. שרת אותו בחדרך. ראיתי אותך
דרך חלונך, שמעתי איך הריח של הארץ
ושל היום בא אל נשמתי וכמה המשוררת היתה
קרובה ללבי וכמה היה מרגש המכתב, ך
שעת הכתיבה היא היתה שעה מקודשת:
הרגשתי במילים שלך, בנגינתך נשיקות
יהודיות וחיבוק נלהב. וראיתי ושמעתי
בתוכי, שפעו לצעוכם על ידי.
בחמימות חובקות ידי את ידיכם. וספרתי
לוחשות את שמותיכם בהתלהבות. כל
דפיקת לבי שייכה לעמי. הכל משולב והדוק
מפני זה כתבתי את שירי היום, שבמכתב
הזה. באהבה שלכם סבא מוריס.

בערב של יום כפור תשי״ט
היידלברג רח׳ [illegible] 64

ידידי היקרים והאהובים.

תודה רבה בעד המכתבים היפים והנעימים והנחמדים שלכם. בראשונה [illegible] את תרגומי של השיר [illegible] שלי. בלי חרוז. השתדלתי ככה

Nicht irgendwas zu erbitten (gedenke ich)
(Nein) die Augen zuzudrücken
im barmherzigen Morgenlicht
und nichts zu erflehen

Wurzel zu schlagen
im geheim versiegelten Ausblick,
und ruhig zu werden
im Frieden des Alls,

Und wie die Erdscholle aufhorcht
auf das Flüstern der Wurzeln der Eiche
das verkörpert das Getöne des Gartens
will ich lauschen und nichts erbitten

כמה יפה, יודעת האהבה בנפשי, את שולטת
בשפתנו העברית בשפה היפה והעתיקה ביותר.
תרגומי בודאי בטעות אבל רציתי לשמוע בקולך
החביב.

Ich danke Ihnen so sehr für all' Ihre Güte und bewundre immer wieder die schöpferische Kraft in Ihnen Allen. So bewahre ich Ihre Lieder und Ihre Briefe und so bin ich Ihnen verbunden im Tiefsten.

Am Rosch Haschanah gedachte ich Ihrer ganz besonders und gestern und heute wieder beim כל נדרי und beim Neilahgebet. Ich feire ja alle unsere Feste mit Ihnen. Die Lebenswurzeln müssen sich in den geheimnisvollen Tiefen begegnen und umfassen.

היום השעה מאוחרת, אבל עלי לכתוב ולהודות לכם
היה למלא את בקשתכם ולשלוח לכם תמונה אחת
ממני. האם מרגישים אתם בתמונה הזאת שאני
קרובה ליהדות, שלבי מלא געגועים ומרגשה לוהטת על עמי
האהוב ועל המולדת של נשמה? תמיד לכם ג״ר ה״ מאוד

MIT LUFTPOST
PAR AVION
BY AIR MAIL

10 DEUTSCHE
SCHULZE-DELITZSCH
1808 · 1883
BUNDESPOST

DEUTSCHE BUNDESPOST
10
EUROPA

BUNDESPOST
DEUTSCHE
40
EUROPA

24.9.58-22

Mrs and Mr Dr Naphtali Schneid
Hankinstr. 24
Ramot Remez
Haifa
Israel

לכב' משפחת ד"ר שנייד
רח' הנקין 24
רמות רמז
חיפה

DER PRÄLAT
des Ev. Kirchenkreises Nordbaden
Heidelberg, Beethovenstr. 64
Telefon 20018

416-325-8586

היידלברג אחרי הבדלה שבת "ויקהל פקודי"
כ״א לאדר תש״ך
רח׳ בטהובן מס׳

ברכות חמות לדודתי האהובה
והנערצה למשוררת
מרים!

איך להודות לך בעד הספר הקטן
והיפה מאוד מאוד עם השירים שלך!
עד כמה היום של שבת הזה היה טוב לי!
כי קבלתי את השירים האלה המתוקים,
אשר הרגיעו אותי, נחמו אותי, שמחו
אותי עד מאוד.
את כל כך קרובה לי. נדמה לי, שאת

על ידי המצוות לכן עלי תמיד לשמוח
אתך. אני יודע, שאת שרה את השירים
האלה גם אמרת אותי בכתבך את
השירים שלך. אני מרגיש את זה
בתך. אני מרגיש אותך מאושר מאוד.
אני תמיד יחד. תודה לי את השירים
את הפתח של תלם עמק הירדן
אל תוך היהדות.
בכן חוקים לי העזרה האלוהית.
להיות אחד העם" כה גדולה
לי הכרתה שלך, כה אחד כל
העם, כה מאחד כל הראש
כה מאמן נפשו עליך.
כמה אני עומד לחיות בהערכה

עמוקה, באהבה לבבות ביהדות כמו
את יהודי
תמיד בקראי את שיריך אני רואה
אותך כמו בפגישתנו הראשונה.
היא לי קדושה, וכל מכתב שלך לי
קדוש וכל תמונה שלך קדושה הכל
של היופי האנושיות והיהדות. וכל
התולדות שלך ושל הוריך קדושות לי
והבנים שלך לי מתנה קדושה של ה'.
מתנה גדולה לי הספר שלך.
כל אלה הוא אות של מהותך
ועד של עבודתך הגדולה: ביהדות
ברוח, בקודש בקרבה האנושיות
ובאהבה נצחית, שהיא חלקנו.

כמה זכרת אלי וכמה הייתי שלך
בקראו את שיריך.

באהבה באהבה
גדולה
שלך צ׳ר ה״ נגאס

LUFTPOST
BY AIR MAIL
PAR AVION
DEUTSCHE BUNDESPOST
EUROPA 10
JAKOB FVGGER
DER REICHE
*6. MÄRZ 1459
20
Mrs and Mr Dr Schneid
Haifa - Ramot Remes
Hankinstr. 24
Israel
לכב' ד"ר מיריק ונפתלי שנ"ד
חיפה - רמות רמז
רח' חנקין 24

Pfarrer D. Hermann Maas
(17a) Heidelberg
Beethovenstr. 64

היידלברג ערב שבת מצורע תשי"ט
רח' באטהויב! 54

שלום חם לך ידידתי הנערצה והחביבה
מירים!

וקודם כל ברכות לבביות וחמימות לחג הפסח לכל
ביתך. כתבת לי מכתב, שהציף אותי עם עולם
לבי. עכשיו אני יודע הרבה, הרבה מחייך היקרים.
אני רואה אותך, את תלמידתי היפה בגיל נעורים
את ספרת לי על האם סבלפנערך, שאתה דברת
באנגליש, עד שפה המתורה ושמרה חיים חדשים
על 33 שנ איש חכם. וספרת לי על הבעל שלך
ז"ל. זה 25 שנים הלכתי דרך חברון
ו[illegible] לפני הבית, שבו נרצחו הבחורים הצעירים.
ועכשיו אני רואה גם את האיש האהוב שלך

נעים אותך בידי העולם הערבי הרחמני.
תודה לנצח, שאת מבשרה גם את המגילה.
ישבתי שם תחת האלון של אברהם, אבי-אבות
שלנו. אני חושבת פה, שאני לומדת הכל: בן
אברהם. אי אפשר לי לתאר את האושר שלי
על מכתבך. ועל ההוספה הנהדרה, את פרק
"השלום". את באמת מעוררת גאולה ואת יהודיה
נפלאה. כותבת, לחבר את האמונות היהודיות-
והערביות היא האמנות אלוהית. ואני אומר לך:
כבר. ועכשיו אני מברך אותכם כולכם לפסח.
גם אני שולח אתכם. לא בכדי את העם הרבה
על אמונה. אני חי את אמונתו וחיים אותה
תמיד יחד - עניין זה לא ברגעים הקדושים
שלנו. מה לי הדעות הלאומיות הבודדות! אתה יודעת,
שאתה מקבל את אמונה והיא כל העולם. כי
יהודית עם עולם כל העולם היא גמר [illegible],
היא מקורית ואמיתית. כמו לך, שלבי בוער [illegible]
חיים [illegible], [illegible] זה היא [illegible] [illegible]
אין סוף. [illegible]

MIT LUFTPOST
PAR AVION
BY AIR MAIL
ADAM RIESE
DEUTSCHE BUNDESPOST
JAKOB FUGGER DER REICHE
20
20
Mrs Dr Mirjam Schneid
Haifa - Ramat Remez
Hankinstr. 24
Israel,

Pfarrer D. Hermann Maas
(17a) Heidelberg
[illegible] 64

HAIFA
19.4.59
II

הײדלברג ערב שבת י"ג מרחשון תשי"ט
רח' בטהובן 64

ידידתי הנערצה והאהובה!

שלום רב לך ותודה לבבית בעד מכתבך החביב ובעד השיר העמוק שלך על הסבל בנהרות. תרגמתי אותו ומצאתי בעבודה הזאת יותר טוב את כל היופי ואת העומק. מאחרי שירך כמו מאחרי כל אמירתיך אני רואה ומרגיש את הסבל ואת התופעה בן עמק ויותר את המחבר הנפלא: היהודי. את הנשמה של ההתלבטות הישראלית, את הרעיונות העיקריות של היהדות, את כליון-עינים, את התקוה, את החתירה בלב היהודי. במילה אחת: את הסבל היהודי.

בשעות כאלה מרגיש כי העולם בעליון, האושר של ההתגברות, הרגש של הנשמה הנצחית.

תמיד ותמיד עולים געגועי, שמחתי וכאבי, רחשושי לבי מסביב הסבל היהודי, כל אהבתי שיכה לעמי היהודי.

כמו ההרים הגדולים עומדים לפני השאלות,
בפרובלמות העמוקות של ישראל. מקום ועם
וכל הענינים האחרים. התמונות האחרות שולטות
לפני היהדות בשבילי. באמצע ישראל, בתוך
היהדות נפשי מלאות הקדוש, ב"ה.

אבל אני לבי כל כך קרוב לכם וגם
אני חושב על השאלה הגדולה: מי יהודי?
אני יודע, שהפתרון של השאלה הזאת קשה
מאוד, אני רק למצוא בצמאות. ואני הרגשתי
ובכותי אותן.

סלחי-נא לי את ההודאה הזאת וקחי
עם כל ביתך, עם בעלך ועם בניך האלהיים
ברכותי העמוקות ביותר!

באהבה ובהערצה שלך, שלכם!
כמה אני מחכה לתמונותכם!
ד"ר הרמן מאס.

הוידלברג ערב שבת, יל' אדר ב' תשי"ט
רח" בגוטהוב 64

שלום רב ולבבי לך, ידידתי האהובה
והנערצה מרים!

הנני מודה לך מעומק לבי בעד מכתבך
החביב ובעד שירך היפה על השחר ובעד
האיחולים הלבביים לפי בריאותי. אני יושב אל שלחני
לכתיבה אבל עד לא אני יכול לצאת. אלי בלוע
הבית. המחלה הזאת קשה מאוד בשנה הזאת.
אני יודע רק מקום אחד שבו נתנה תהיה לי
הבריאות. זה המולדת שלי, הארץ. לי כל
מחלה לא רק ענין גופי, כי אם תמיד גם
ענין נפשי. הרגשתי זאת הקיץ הזאת יותר

ממני. בהיותי בלי עבודה חשתי מיום ליום
את הצרה, שלא הייתי בארץ, במולדת.
הגעגועים על ענני אליכם האהובים. זאת
היה הפרק היותר גדול של מחלתי. חשתי את
זאת בקריאת שירך. השיר הזה - תרגמתי
לגרמנית - באופן מיוחד עמוק ורך ויפה.
נשמת עני! כמה יפה השביל הלבן! הנצנים
העטופים! הצפור המשוגעה. וכה וכה.
כל תמונה אמיתית ויפה עד האחרונה: באוצם
ישחק רוצץ. את אמירה, משוררת עברית. כן אני
יודע: שם אצליכם הבית, כאשר כבר נח השיר
והמכתב בכיסי. וגם כבר שלגעגועים, נטלני -
תקוה רבה בלבי. כמעט חרבה אחזתני.
עוד שאלה: מה שפת-האם שלך? עברית?
האם את גם דברת "יידיש"? איה חיית בילדותך?
כמה גילך? מענין לחשוב ומעורר? יצירתי.
ברוח אני מחבק אותך ואישך וביתך. באהבה
ה"מ"

MIT LUFTPOST
PAR AVION
BY AIR MAIL

Mrs Mirjam Schneid
Hankinstr. 24
Ramot Remez

Israel

לכב' הגב' מרים שנייד
רח' חנקין 24
רמות רמז

חיפה